

Fartyg 2020 – svenska och utländska fartyg i svensk regi

574

Den svenskregistrerade flottan på minst 100 brutto bestod av 574 fartyg.

317

Den svenskregistrerade handelsflottan på minst 100 brutto bestod av 317 fartyg, lika många som 2019.

257

Specialfartygen i svenskregistrerade flottan var 257 till antalet, 21 fartyg fler än 2019.

0,2 %

Den svenskregistrerade handelsflottan på minst 100 brutto som andel av den totala världshandelsflottan, mätt i brd.

653

Antal handelsfartyg om minst 100 brutto som svenska rederier disponerade.

2,41 miljoner

Bruttodräktigheten i svenskregistrerade handelsflottan uppgick till 2,41 miljoner.

4 237 miljoner

Handelsfartyg i svensk regi använde 4 237 miljoner bruttodräktighetsdagar.

0,85 miljoner

0,85 miljoner sjödagar utfördes av ombordanställda på svenskregistrerade handelsflottan, en minskning med 32 procent mot föregående år.

Not: Alla siffror ovan avser fartyg över 100 brutto.

Statistikens omfattning

Undersökningen omfattar populationen av samtliga svenskregistrerade handels- och specialfartyg, samt när det gäller fartygens användning, utlandsregistrerade fartyg i svensk regi.

Detta är en sammanfattning av statistiken ur: Fartyg 2020 - Statistik 2021:21.

Publiceringsdatum: 2021-06-30.

Denna statistik ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) och Trafikanalys är statistikansvarig myndighet inom området transporter och kommunikationer. Trafikanalys analyserar och utvärderar svensk transportpolitik och ansvarar för den officiella statistiken.

Skepp

Från 1 februari 2018 är *skepp* ett fartyg som är längre än 24 meter. Om fartyget är max 24 meter långt är det en *båt*. Innan 1 februari 2018 var skepp ett fartyg som var minst 12 meter långt och 4 meter brett, annars var det en *båt*. I den officiella statistiken om *Fartyg* ingår även skepp, medan båtar är undantagna.

Begrepp

Bruttodräktighet, eller **brutto**, är ett storleksmått och brukar anges utan enhet. Brutto är $K \times V$, där $K=0,2 + 0,02 \times \log_{10}V$ och V är volymen av fartygets inneslutna utrymmen i kubikmeter.

Dödvikt är ett storleksmått som anges i ton och anger vikten av den last som ett fartyg maximalt kan bära inklusive vikten av fartygsbränsle, färskvatten, proviant och besättning.

Bruttodräktighetsdagar används som ett mått på transportkapacitet och räknas fram som respektive fartygs bruttodräktighet multiplicerat med antalet dagar det disponerats under året.

Fartyg i svensk regi är fartyg som är ägda av ett svenskt bolag eller att den kommersiella driften sköts av ett svenskt bolag registrerat i Sverige eller av ett dotterbolag till ett svenskt bolag. Fartyg som ägs av svenska företags utländska dotterbolag räknas som utländska och inhyrda. Fartyg som har både svenska och utländska delägare ingår i statistiken när det svenska ägandet är större än 50 procent.

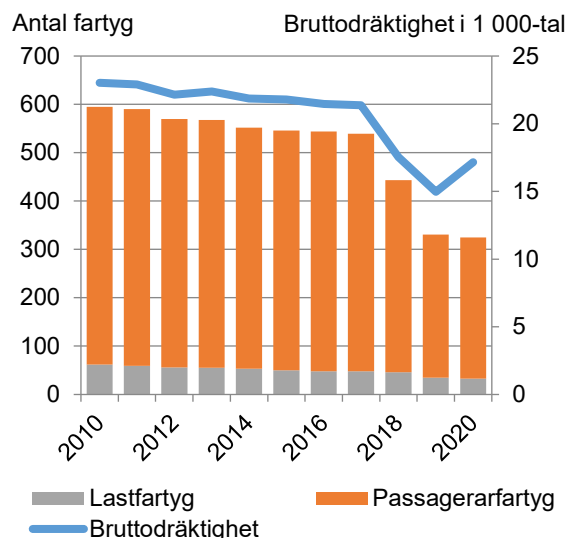
Handelsflottan består av lastfartyg (*Tankfartyg*, *Bulkfartyg*, *Rorofartyg*, *General Cargo*, *Containerfartyg*, *Övriga lastfartyg*) samt passagerarfartyg (*Passagerarfärjor*, *RoPax*, *Kryssningsfartyg*, *Övriga passagerarfartyg*).

Den svenskregistrerade handelsflottan

Den svenskregistrerade handelsflottan bestod år 2020 av 642 fartyg, varav 317 fartyg var på minst 100 brutto.

Mindre fartygen blir färre

Den svenskregistrerade handelsflottan med en bruttodräktighet *lägre än 100* uppgick till 325 fartyg den 31 december 2019. Detta var en minskning med 6 fartyg jämfört med föregående år. 292 (90 procent) var passagerarfartyg och resterande 33 (10 procent) var lastfartyg. Ser vi på de tio sista åren har denna flotta av mindre fartyg minskat varje år (Figur 1). Observera även att fartygsdefinitionen ändrades år 2018 (se informationsruta om Skepp).

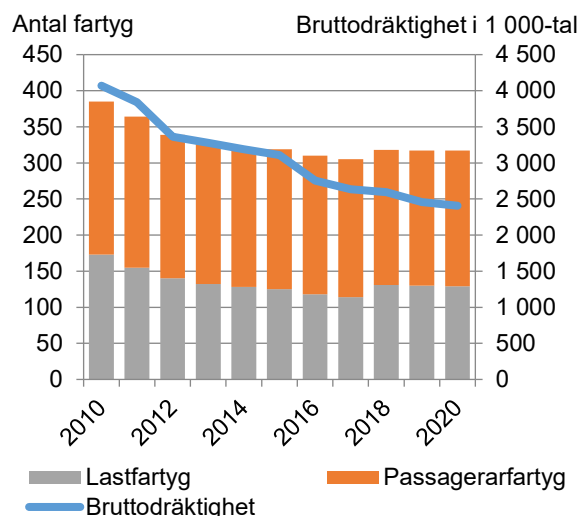

Figur 1. Antal svenskregistrerade mindre handelsfartyg och bruttodräktighet den 31 december 2010–2020. Fartyg med en bruttodräktighet under 100.

I fortsättningen av detta statistikblad kommenteras endast fartyg med en bruttodräktighet om minst 100.

Stabil handelsflotta men bruttodräktigheten minskar

Mätt i antal fartyg, var den svenskregistrerade handelsflottan på minst 100 brutto 317 fartyg den 31 december 2020. Det var oförändrat jämfört med 2020. Antal lastfartyg uppgick till 129, en nettoökning med 1 fartyg. Även totala bruttodräktigheten minskade för lastfartygen. Passagerarfartygens nettoförändring blev +1 i antal, men med en minskning i totala bruttodräktigheten jämfört med 2019. Antal passagerarfartyg uppgick 31 december 2020 till 188 fartyg (Figur 2).

Figur 2. Antal svenskregistrerade handelsfartyg den 31 december 2010–2020 samt deras samlade bruttodräktighet. Fartyg med en bruttodräktighet om minst 100.

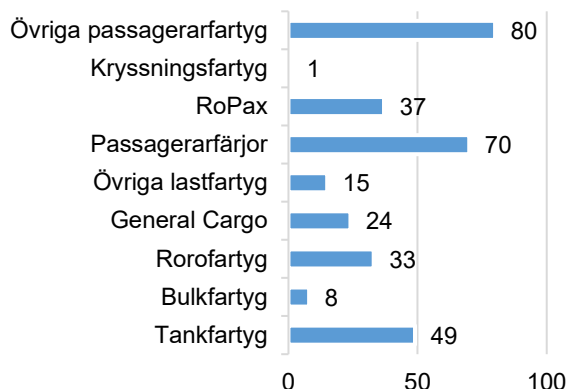
Nya fartygsklasser

Nya fartygsklassificeringar har införts i denna publicering för 2020, liknande de som används i Sjötrafikstatistiken och efter önskemål från användare. Även om passagerarfartyg och lastfartyg summerade var och en för sig totalt ska vara jämförbara, skiljer sig indelningarna inom kategorierna.

Under året ökade flottan netto med 3 *Tankfartyg* respektive 3 *Bulkfartyg*, Antalet *Tankfartyg* uppgick till 49 och totalt antal *Bulkfartyg* var 8 per 31 december 2020. I övriga lastfartyg ingår torrlastfartyg såsom rorofartyg men även *Övriga lastfartyg*. Övriga lastfartyg minskade med 7 netto jämfört med föregående år och uppgick till 24 fartyg 31 december 2020. Inga containerfartyg fanns registrerade i det svenska registret under 2020.

Även *passagerarfärjorna* var desamma som 31 december 2018, 52 till antalet (Figur 3).

Den totala svenskregistrerade handelsflottan var oförändrad till antalet fartyg mellan 31 december 2019 och 31 december 2020.

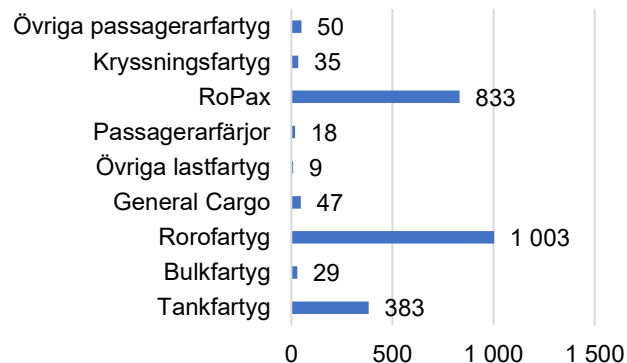

Figur 3. Antal svenskregistrerade handelsfartyg den 31 december 2020. Fartyg med en bruttodräktighet om minst 100.

Kapaciteten i handelsflottan

Flottan av svenskregistrerade handelsfartyg (med bruttodräktighet om minst 100 utgjorde 2,41 miljoner brutto den 31 december 2020, fördelat på 1,47 miljoner brutto i lastfartyg och 935 000 brutto i passagerarfartyg. Det totala bruttot minskade med 2 procent jämfört med föregående år.

Tankfartygens totala bruttodräktighet ökade med 10 procent till 383 000 brutto. *Bulkfartygens* brutto uppgick till 29 000 brutto, nästan en fördubbling mot föregående år. Övriga lastfartyg minskade sitt brutto med totalt 8 procent.

Figur 4. Den svenskregistrerade handelsflottans bruttodräktighet i 1 000-tal den 31 december 2020. Fartyg med en bruttodräktighet om minst 100.

Oförändrad ålder

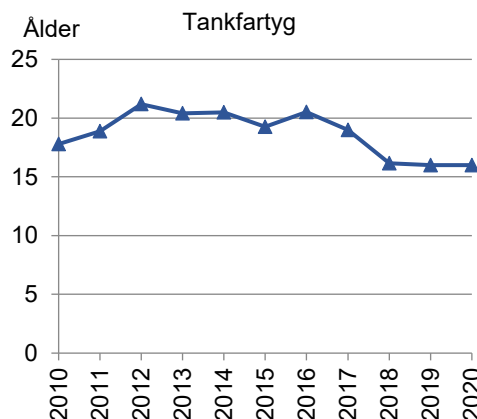
För att se hur medelåldern utvecklats över tid visar vi detta nedan för de tre största av de fem fartygstyperna i den svenskregistrerade handelsflottan.

Tankfartygens medelålder 31 december 2020 var 16 år, oförändrat jämfört med året innan (Figur 5).

Rorofartygens medelålder var vid utgången av 2020 var medelåldern 28 år. Motsvarande uppgift saknas för 2019.

Passagerarfärjornas medelålder uppgick 2020 till 46 år medan *ropax*-fartygens medelålder var lägre, 29 år. *Ropax*-fartyg definieras här som passagerarfartyg med bildäck.

Medelåldern i den svenskregistrerade handelsflottan var oförändrad, 44 år.

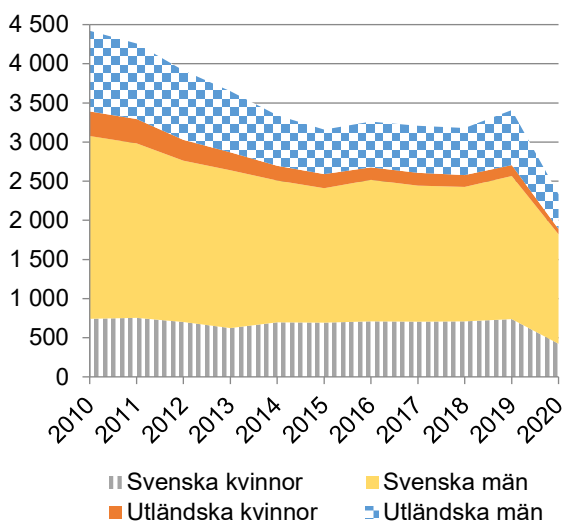
Figur 5. Medelåldern på svenskregistrerade tankfartyg, den 31 december 2010–2020. Fartyg med en bruttodräktighet om minst 100.

Kraftigt minskat antal anställda

Det skedde en dramatisk minskning i antal anställda per fartyg i den svenskregistrerade handelsflottan under pandemiåret 2020. Antal anställda minskade med 32 procent, från 3 410 till 2 133 anställda per dag.

Genomsnittligt anställda per dag var i fallande ordning: övrig ekonomipersonal (749), däckspersonal (546), maskinbefäl (267), styrmän (258), maskinpersonal (187), befälhavare (187), ekonomiföreståndare (106).

Andel kvinnor i personalen har minskat från 26 procent 2019 till 21 procent 2020. Högst andel kvinnlig personal hade övrig ekonomipersonal (46 procent), lägst andelar hade befälhavare, maskinbefäl och maskinpersonal (2 procent vardera). Högst procentuell minskning av andel kvinnlig personal hade övrig ekonomipersonal, från 48 till 46 procent.

Figur 6. Genomsnittligt antal ombordanställda per dag. Åren 2010–2020. Fartyg med en bruttodräktighet om minst 100.

Andel utländska medborgare i personalen minskade från 25 till 22 procent. Högst andel hade ekonomiföreståndare (31 procent), lägst andel hade befälhavare (2 procent). Övriga yrkeskategorier låg mellan 19 och 27 procent.

Mer information

Du hittar tabellerna med den officiella statistiken, tidigare års tabeller och beskrivande rapporter samt kvalitetsdeklaration för statistiken här, www.trafa.se/sjofart/fartyg. Det finns också möjlighet att göra egna urval ur statistiken om Fartyg i vår statistikportal: www.trafa.se/sjofart/fartyg/?cw=1&q=t0808

Kontakt:

Henrik Petterson, 010–414 42 18, e-post: henrik.petterson@trafa.se

Andelen utländsk personal har minskat för alla kategorier utom befäl.

Kvinnlig personal minskade mer än manlig personal och utländsk personal minskade mer än personal med svenskt medborgarskap (Figur 6).

Användningen minskade

Med användning eller transportkapacitet, avses hur många dagar respektive fartyg disponeras under ett år. Den kapacitet som fartyg i svensk regi disponerar är antingen i form av svenskregistrerade fartyg eller fartyg inhyrda från utlandet. Därtill är fartyg uthyrda till utlandet, som svenska rederier inte disponerar. Under 2020 var 79 procent (–4 procentenheter från 2019) av kapaciteten för fartygen i svensk regi inhyrd från utlandet, mätt i bruttodräktighetsdagar. Under samma år var 5 procent av den svenska fartygskapaciteten uthyrd till utlandet (–11 procentenheter från 2019)

Den totala användningen av handelsfartyg i svensk regi minskade kraftigt (–27 procent) under pandemiåret till 4 237 miljoner bruttodräktighetsdagar. Den del som avser användningen av svenskregistrerade fartyg minskade med 7 procent, från 960 till 892 miljoner bruttodräktighetsdagar. Användningen av inhyrda utländska fartyg minskade med 31 procent, från 4 829 till 3 345 miljoner bruttodräktighetsdagar. Därtill minskade den fartygskapacitet som var uthyrd till utlandet med 78 procent, från 921 till 202 miljoner bruttodräktighetsdagar. Därmed uppgick av svenska rederier disponerat tonnage till 4 035 miljoner bruttodräktighetsdagar, en minskning med 17 procent.

Världshandelsflottan

Världshandelsflottan ökade med 3 procent i total bruttodräktighet mellan 31 december 2019 och 31 december 2020 och med 1 procent i antal fartyg. 2020 bestod flottan av totalt 1 383 miljoner brutto, fördelat på 67 650 fartyg. Det kan jämföras med den svenskregistrerade flottan om 2,41 miljoner brutto (0,2 procent av världshandelsflottan), fördelat på 317 fartyg (0,5 procent av världshandelsflottan).